

Minna Harmanen, Hanna Rahko ja Panu Saarnivaara 1. ja 8.11.2022

Arvioinnin kehittäminen peruskoulussa – näkökulmia äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen arviointiin

SARI HYYTIÄINEN 17.10.2022 06.05 UTC

Kysymyksiä ja kommentteja

NIMETÖN 4.11.2022 13.51 UTC

Seitsemäsluokkalaisten Teksti ja tekstilajit - jakson arvioinnista

Anniina Kariniemi

Jakson arviointi

7.lk Teksti ja tekstilajit

<p>Vuorovaikutustaidot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osallistut aktiivisesti tuntityöskentelyyn yksin ja yhdessä - osallistut keskusteluun <p>Tekstien tulkintataidot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaat valita, käyttää ja tulkita monenlaisia tekstilajeja - osaat nimetä ja käyttää eri tekstilajien piirteitä - ymmärrät tekstin tarkoitusperän, kohdeyleisön ja merkitykset 	<p>Tekstien tuottamistaidot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaat tuottaa erityyppisiä tekstejä (kirje, sähköposti, määritelmä, koevastaus, kuvaus, tiivistelmä) - osaat suunnitella ja tuottaa tekstiä - osaat ottaa palautetta vastaan ja hyödyntää sitä tekstin muokkaamisessa - osaat kirjoittaa sujuvaa tekstiä <p>Kieli-, kirjallisuus- ja kulttuuritaidot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaat havainnoida tekstien ja kielen piirteitä - osaat nimetä joitakin tavanomaisia arki- ja yleiskielen eroja
--	---

NIMETÖN 4.11.2022 13.51 UTC

Vuorovaikutustaitojen itsearviointia

Vuorovaikutustaitojen itsearviointia ryhmässä tehtyjen novellitehtävien jälkeen.

Anniina Kariniemi

Itsearviointi / vuorovaikutustaidot : Nimi _____

1. Osasin toimia ryhmässä ratkaisuja etsien: kyllä /en
2. Osasin tulkita muiden puheenvuoroja: kyllä /en
3. Osasin säädellä omaa toimintaani ja viestintääni tilanteen mukaan. kyllä /en
4. Osasin ilmaista mielipiteeni selvästi ja sopivasti. kyllä /en
5. Osasin perustella mielipiteeni. kyllä /en
6. Ryhmätyöskentelyssä voisin vielä kehittyä: _____

NIMETÖN 7.11.2022 19.31 UTC

Arvioinnista ja opsin tavoitteista

Kun peilaa arviointiaan tavoitteisiin ja pohtii arviointiaan, siinä on iso työ, kun huomioidaan, että jokaisessa ryhmässä on myös S2-oppilaita. Heillä tavoitteet js päättöarvioinnin kriteerit ovat erit, joten tuntuu, että arviointilomakkeita tehtävälle saisi olla aina kaksi erilaista. Tähän tarpeeseen eivät vastaa

oppimateriaalit. Vaikka koulutuksemme otsikkona on koko oppimäärän opetus (äidinkieli ja kirjallisuus), tässäkin olemme keskittyneet suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärään. Onko ÄOL harkinnut esimerkiksi arviointimatriisien tekemistä, koska tämä olisi hyödyllinen työkalu opettajille?

NIMETÖN 8.11.2022 10.03 UTC

Koen haastavana tehostetun tuen oppilaiden arvioinnin. Kuinka paljon arvosanaan saa vaikuttaa se, että tarvitsevat paljon apua ja tukea? Esimerkiksi jos oppilas tarvitsee kirjoittamistehtävien tekemiseen vahvaa tukea, mutta selviytyy kuitenkin kohtalaisesti tuen avulla itse tehtävän tekemisestä, miten se pitäisi huomioida?

FORDELL MIRA 8.11.2022 15.39 UTC

Kaipa keskustelua arvioinnista

Arviointi (formatiivinen ja summatiivinen) on iso osa opettajan työtä. Siitä ei kuitenkaan puhuta kovin usein opekokouksissa. Arviointi - kuten myös uusien päättöarvioinnin kriteerien haltuunotto - jää usein yksittäisen open tai ainetiimin harteille, ja arviointityölle suodaan hyvin vähän yhteistä YS-aikaa. Jos jossain kunnassa tilanne on toinen ja arviointityön uudistus koetaan tärkeäksi yhteiseksi tavoitteeksi, kuulisin näitä ilouutisia ja kokemuksia mielelläni. :)

Tarkastele ja pohdi tehtäväkokonaisuuksia Pohdi omaa esimerkkitehtävää: Miten omissa tehtävissäsi/näytöissä yhdistyvät eri tavoitteet ja tavoitealueet? Mihin tavoitteisiin tehtävä kiinnittyy ja mitkä tavoitteet ovat keskeisimpiä, ensisijaisia?

NIMETÖN 1.11.2022 17.35 UTC

Lukudiplomi luokille 3-6 (S2)

Tavoite: Vuorovaikutustilanteissa toimiminen ja tekstin tulkitseminen

- Oppilaat esittelevät lukemiaan kirjoja toisilleen kirjallisuustunnilla ja keskustelevat niistä ryhmissä. Ennen kirjallisuustuntia he ovat lukeneet kirjan ja tehneet siitä kirjallisuustehtävän.

Tavoite: Tekstien tuottaminen

- Oppilaat vastaavat kirjallisiin kysymyksiin. Opettaja antaa palautetta vihkotyöskentelystä ja ohjaa oikeinkirjoitusta.

Oppilaat harjoittelevat myös kirjoitelmien kirjoittamista luetusta esim. kirja-arvostelu tai kirje.

• Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen

- Oppilaat harjoittelevat säännöllisesti kirjaston käyttöä. He tutustuvat lasten- ja nuorten kirjallisuuteen ja kirjallisuuden lajeihin. Kirjastopolun kautta he tutustuvat myös kirjavinkkaukseen, kirjailijavierailuihin tai pajatyöskentelyyn.

• Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena

- Luemme kirjallisuutta säännöllisesti, mikä tukee oppilaiden lukusujuvuuden kehittymistä. Samalla oppilaat harjoittelevat itse- ja / tai vertaisarviointia ja saavat palautetta myös suullisista esityksistä. Oppilaat harjoittelevat ajatustensa kielentämistä, kun he antavat palautetta lukemistaan kirjoista

(mielipide ja sen perusteleva ja kirjan suositteleminen jollekin kohteelle). Oppilaat laajentavat myös aktiivisesti sanavarastoaan. Oppilas oppii valitsemaan ikä- ja kielitaidontasolleen soveltuvaa luettavaa. Oppilas opettelee kantamaan vastuuta kirjan hakemisesta, säännöllisestä lukemisesta ja aikataulussa pysymisestä.

Opettaja arvioi oppimista, osaamista ja työskentelyä koko lukuvuoden ja antaa sekä formatiivista että summatiivista arviointia taitojen kehittymiseen liittyen.

Yt. Nina Tikkanen

NIMETÖN 2.11.2022 13.05 UTC

Klassikkoesitelmä 9. luokalla

Tehtävä: Oppilaat lukevat syksyn aikana yhden klassikon ja pitävät siitä esityksen muulle luokalle. Esitys perustuu omaan lukemiseen ja lähteisiin (ohjeistus).

Tavoitteet (keskeisimmät*):

- Oppilas monipuolistaa ilmaisun taitojaan erilaisissa esitystilanteissa: osaa pitää valmistellun puheesityksen.*
- Oppilas avartaa kirjallisuusnäkemystään ja tutustuu kirjallisuuden historiaan.* (oman esityksen valmistelu ja muiden esitysten kuunteleminen)
- Oppilas oppii tulkitsemaan ja arvioimaan kaunokirjallista tekstiä.*
- Oppilas oppii arvioimaan erilaisista lähteistä hankkimaansa tietoa ja käyttämään sitä tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Oppilas tutustuu uudenlaisiin fiktiivisiin teksteihin.
- Oppilas vahvistaa tekstien tuottamisen taitojaan tietoteknologiaa hyödyntäen (PowerPoint).
- Oppilas monipuolistaa ryhmäviestintätaitojaan (jos esitys tehdään parin kanssa).

NIMETÖN 3.11.2022 14.28 UTC

Seiskojen tietolehti

Osiot: johdanto, käsittelyluvut, yhteenveto/loppusanat sekä lähteet.

Tarkoituksena harjoitella tieteellisen tekstin tuottamista sekä tutkielman rakennetta (T15 Kielitietoisuuden kehittyminen).

Tehtävä on myös harjoittelua tulevaa varten, kun he joutuvat 9.-luokalla kirjoittamaan pitkän kirjallisuustutkielman.

Työn vaiheet:

1. Oppilaat etsivät tietoa itse valitsemastaan aiheesta (T5 Tekstin ymmärtäminen ja omien vahvuuksien ja kehittämiskohtien tunnistaminen).

2. Etsityn tiedon perusteella suunnitellaan tekstin sisältö ja ulkomuoto (jako lukuihin) (T12 Tekstin tuottamisen prosessien hallinta).

3. Kirjoitetaan tietolehti, joka sisältää sekä tekstiä että kuvia (T13 Ymmärrettävän tekstin tuottaminen ja kirjoitetun kielen konventioiden hallinta ja T14 Tiedon esittäminen, hallinta sekä eettinen viestintä). Lähteet otetaan ylös, ja johdannossa ja loppusanoissa saa pohtia näiden luotettavuutta (T8 Tiedonhankintataidot ja lähdekriittisyys).

4. Itsearviointi.

(Työ kyllä edistää helpostikin kaikkien tekstintuottamisen tavoitteiden T10-T14 toteutumista. Työ on myös hyvä esimerkki tiedon ja taitojen kumuloitumisesta, koska samanlainen työ tehdään myöhemmin 9.-luokalla, joskin tietysti paljon laajempaan.)

Lopussa oppilas saa summatiivista ja formatiivista arviointia.

Työskennellessä oppilaat saavat myös jatkuvaa formatiivista arviointia ja palautetta.

Työssä korostuvat tekstintuottamisen sekä tiedonhakuun liittyvät tavoitteet. Vuorovaikutuksellisia osuuksia taas ei juurikaan ole. Tähän voisikin tulevaisuudessa lisätä jonkinlaisen suullisen osuuden, esimerkiksi oman työn esittelemistä muulle luokalle, jolloin saataisiin mukaan vuorovaikutuksen taitojen harjoittelua (esim. T3 Esiintymisen taidot).

Äidinkielen ja kirjallisuuden töitä tarkastellessa huomaa kyllä nopeasti sen, miten tehtävään on helppo sijoittaa monia erilaisia tavoitteita.

-Vilma Uusi-Äijö

JENNI LUOMA 4.11.2022 14.29 UTC

Kirjavlogi genrekirjasta 8.luokalla

Tehtävä: Kun on käyty läpi genret, jokainen valitsee jostakin genrestä kirjan ja lukee sen sekä ottaa hieman selvää kirjailijan tuotannosta. Lukemisen jälkeen jokainen tekee käsikirjoituksen videonsa ohjeiden avulla, kuvaa videon ja jakaa sen opettajalle.

Tavoitteita:

Oppilas oppii valitsemaan, tulkitsemaan ja arvioimaan kaunokirjallisia tekstejä (T6).

Oppilas oppii arvioimaan erilaisista lähteistä hankkimaansa tietoa ja käyttämään sitä tarkoituksenmukaisella tavalla (T8).

Oppilas tutustuu itselleen uudenlaisiin fiktiivisiin teksteihin, monipuolistaa lukukokemuksiaan ja jakaa niitä (T9).

Oppilas oppii tuottamaan kertovia, kuvaavia, pohtivia ja kantaa ottavia tekstejä, myös monimediaisissa ympäristöissä (T11).

Oppilas avartaa kirjallisuuskokemustaan ja tutustuu kirjallisuuden eri lajeihin (T16).

NIMETÖN 6.11.2022 06.28 UTC

Juliste sukukielestä

Yhdeksäluokkalaisten etsivät pienissä ryhmissä tietoa valitsemastaan sukukielestä, sen asemasta ja kulttuurista ja kokosivat tiedot kartongille julisteeksi. Lopuksi työ esiteltiin muille. Ryhmätyössä harjoiteltiin kaikkia opetus suunnitelman tavoitteiden osa-alueita.

Vuorovaikutustilanteissa toimiminen kehittää erityisesti ryhmätyötaitoja T2.

Tekstien tulkitsemisen taidoissa melkein kaikki opetus suunnitelman tavoitteet toteutuvat, mutta yhtenä keskeisenä tavoitteena on harjoitella tiedonhakua ja löytää luotettavaa tietoa T8. Samalla oppilaan pitää käyttää, tulkita ja arvioida monimuotoisia asia- ja mediatekstejä T6.

Tekstien tuottamisen tavoitteissa tehtävä kehittää erityisesti kohtia T10, T12 ja T14. Tehtävä siis rohkaisee ilmaisemaan ajatuksiaan kirjallisesti ja harjaannuttaa lähteiden käyttöä ja sekä opastaa oppilasta toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen. Lisäksi tehtävä vahvistaa tekstin tuottamisen prosesseja ja tarjoaa oppilaille tilaisuuksia tuottaa tekstiä yhdessä muiden kanssa T12.

Tehtävä syventää kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtämistä yleisellä tasolla, koska se pakottaa pohtimaan äidinkielen ja kulttuurin merkitystä ja sitä, mitä katoaa, jos kieli kuolee. Vaikka tehtävässä ei käsitellä suomen kieltä vaan suomen sukukieliä, se silti sivuaa suomen kielen taustaa ja auttaa oppilasta pohtimaan äidinkielen merkitystä sekä liittyä suomalaisten kielelliseen ja kulttuuriseen identiteettiin käsittelemällä sitä, mistä tulemme ja keiden kanssa esi-isillämme oli yhteinen historia.

Johanna Lindholm

NIMETÖN 6.11.2022 14.15 UTC

Vaikuttava puhe 8. luokalla

Tehtävässä oppilas suunnittelee, valmistee ja pitää vaikuttavan puheen valitsemastaan aiheesta. Oppilaat antavat vertaispalautetta toistensa puheista ja tekevät itsearvioinnin. Myönteiseen vuorovaikutukseen kiinnitetään erityistä huomiota, jotta esiintymistilanteesta jäisi hyvä kokemus.

Tehtävässä korostuvat vuorovaikutustaitoihin liittyvät tavoitteet, mutta tehtävään liittyy myös tiedonhakuun sekä kantaa ottavan (suullisen) tekstin ilmaisutapoihin liittyviä tavoitteita.

Tavoitteet:

T1 Oppilas laajentaa taitoaan toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.

T3 Oppilas monipuolistaa kokonaisilmaisun taitojaan erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa.

T4 Oppilas oppii havainnoimaan omaa viestintäänsä ja tunnistamaan vahvuuksiaan sekä kehittämisalueitaan.

T8 Oppilas oppii arvioimaan erilaisista lähteistä hankkimaansa tietoa ja käyttämään sitä tarkoituksenmukaisella tavalla.

T11 Oppilas oppii tuottamaan kertovia, kuvaavia, ohjaavia, pohtivia ja **kantaa ottavia** tekstejä, myös monimediaisissa ympäristöissä, ja oppii valitsemaan kuhunkin tekstilajiin ja tilanteeseen sopivia ilmaisutapoja.

Anu Eerola

NIMETÖN 7.11.2022 08.29 UTC

7. lk kirjallisuustehtävä

Tällä hetkellä seiskani tekevät kirjallisuustehtävää, jossa lukevat ryhmissä itse valitsemaansa kirjaa. Kirjojen avulla käsitellään myös media-teemaa, eli kirjat on valittu sillä perusteella, että niissä on mukana jotenkin media tai some tai netti.

Oppilaat lukevat kirjaa itse suunnittelemansa aikataulun mukaisesti ja keskustelevat siitä ryhmissä. Lopuksi on tarkoitus ryhmänä tehdä esittelyvideo kirjasta.

Tavoitteita tässä tehtävässä saa yhdistettyä useita: ryhmäviestinnän taidot, esiintymistaidot, fiktiivisten tekstien erittely ja tulkinta, monimuotoisten tekstien tuottaminen (video). Työskentelyprosessia ja ryhmäviestintää on tarkoitus arvioida itse- ja vertaisarvioinnin kautta, tuotoksesta eli videosta annan itse arvioin, jossa painottuu esiintymistaidot, fiktiivisten tekstien erittely ja tekstin tuottamisen taidot.

Pohdintojani tämän arvioitavan tehtävän kohdalla: laajaan tehtävään on ainakin nimellisesti helppo yhdistää monia taitotavoitteita, mutta miten niiden arviointi painottuu? Miten tuoda esille oppilaille arvioinnin eri kohteet? Onko laajassa tehtävässä tarpeen aina arvioidakaan "kaikkeaa mahdollista", vai onko parempi painottaa joitakin tavoitteita?

Mirja Oksanen

SAARA 7.11.2022 18.07 UTC

Kirjoitustehtävä 7. luokkaisille (omaelämäkerta)

Oppilaat kirjoittavat tekstin itsestään syntymästä ja lapsuudesta nykyhetkeen ja tulevaisuuden haaveisiin.

- o Haastattelu (perheenjäsen tai läheinen), jolla hankitaan tietoa tekstiä varten (oppilaat esittelevät haastattelut

- parille**) (vuorovaikutustilanteissa toimiminen T1, T2, tekstien tulkitseminen T5, T8, tekstien tuottaminen T14)
- o **Suunnittelu (opettaja kommentoi suunnitelmaa ennen kirjoittamisen aloitusta)** (tekstien tuottaminen T13)
- o **Tekstin ensimmäisen version kirjoittaminen** (Tekstien tuottaminen T10, T11, T12, T13, kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen T15)
- o **Vertaispalautetta ja opettajan palautetta** (Tekstien tuottaminen T12, kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen T15)
- o **Tekstin muokkaaminen ja viimeistely, palautus** (Tekstien tuottaminen T12, kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen T15)
- o **Itsearviointi työskentelyprosessista** (vuorovaikutustilanteissa toimiminen T4, tekstien tuottaminen T13, kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen T15)
- o Ensisijaisia tavoitteita tehtävässä ovat tekstin tuottamiseen liittyvät tavoitteet

NIMETÖN 7.11.2022 19.27 UTC

Aineistopohjainen essee 9.-luokkalaisilla

Tavoitteena on harjoitella aineiston hyödyntämistä ja siihen viittaamista sekä tutustua aineistopohjaiseen esseeseen tekstilajina ja sen harjoitella sen kirjoittamista.

Tekstien tulkitsemisen sisältöalueista toteutuvat monet, esimerkiksi T8.

Eniten tehtävässä harjoitellaan tekstien tuottamisen taitoa, koska tehtävä sivuaa tavoitteita T10, T11, T12, T13 ja T14. Tehtävässä annamme myös vertaispalautetta ja harjoittelemme palautteen vastaanottamista, joten T12 nousee siten esille. Toisaalta esimerkiksi T10 ei tässä ole niin keskeisessä osassa kuin esimerkiksi kielenkäyttöä pohtivassa esseessä.

NIMETÖN 7.11.2022 20.13 UTC

8. luokan pohtiva teksti yhteistyössä historian kanssa

T8 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan **arvioida erilaisista lähteistä hankkimaansa tietoa** ja **käyttämään sitä tarkoituksenmukaisella tavalla**

T10 rohkaista oppilasta ilmaisemaan ajatuksiaan kirjoittamalla ja tuottamalla monimuotoisia tekstejä sekä **auttaa oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan** tekstin tuottajana

T11 tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja **erityisesti pohtivia** ja kantaa ottavia tekstejä, myös **monimediaisissa ympäristöissä**, ja auttaa oppilasta valitsemaan kuhunkin tekstilajiin ja tilanteeseen sopivia ilmaisutapoja

T12 ohjata oppilasta **vahvistamaan tekstin tuottamisen prosesseja**, tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa tekstiä yhdessä muiden kanssa sekä rohkaista oppilasta vahvistamaan taitoa antaa ja **ottaa vastaan palautetta sekä arvioida itseään tekstin tuottajana**

T13 ohjata oppilasta edistämään **kirjoittamisen sujuvoittamista**,

vahvistamaan tieto- ja viestintäteknologian käyttötaitoa tekstien tuottamisessa, syventämään ymmärrystään kirjoittamisesta viestintänä sekä **vahvistamaan yleiskielen hallintaa** antamalla tietoa kirjoitetun kielen konventioista ja käyttämisen taitoja ja **monipuolistamaan lähteiden käyttöä ja viittaustapojen hallintaa omassa tekstissä** sekä opastaa oppilasta toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen.

Tehtävänä on kirjoittaa sähköisellä alustalla pohtiva teksti (essee+lähteiden merkitseminen) historian kylmän sodan aiheista. Prosessiin kuuluu tiedonhakua ja lähteiden arvioimista ja merkitsemistä. Kirjoittamista ohjaa kaksi opettajaa (äi+hi), jotka antavat välissä palautetta ja ohjaavat luokassa. Kirjoittamiseen on runsaasti aikaa.

Yllä on kuvattu tehtävään liittyvät tavoitteet ja niistä keskeisimmät on korostettu.

NIMETÖN 7.11.2022 20.28 UTC

Kirjallisuuden genret, 8. lk

Eri tavoitteita ja tavoitealueita pystyy yhdistelemään esim. siten, että ensin tutustutaan oppikirjan avulla joko opettajajohtoisesti tai yhteistoiminnallisen oppimisen periaatteiden pohjalta kirjallisuuden eri genreihin. Sitten oppilaat tekevät ryhmissä näistä koekysymyksiä ja laativat niihin mallivastaukset. Opettaja valikoi, mitä ottaa näistä "oikeiksi" koekysymyksiksi. Pidetään koe.

Tämän jälkeen oppilaat lukevat valitsemastaan genrestä jonkin kokonaisteoksen, josta vastaavat lukemansa kirjan avulla kirjalliseen kirjakyselyyn. Sitten oppilaat voivat keskustella ryhmissä joko saman genren kirjoista taikka sekaryhmissä, joissa jokaisella on ollut luettavanaan eri genreä. Esitellään suullisesti ryhmän tärkeimmiksi katsomat havainnot muille - mahdollisuuksien mukaan vaihdetaan ajatuksia luokassa tässäkin vaiheessa.

Seuraavaksi kirjoitetaan fiktiivinen teksti (valmiita otsikkoja, mutta saa keksiä myös oman), jossa on tavoitteena mm., että siitä näkyy, mitä genreä se edustaa eli oppilas hyödyntää valitsemalleen genrelle tyypillisiä piirteitä. Oppilaat antavat toisilleen vertaispalautetta ja tekstejä luetaan ääneen. Jos olisi aikaa ja ryhmässä intoa, joitakin katkelmia voisi käyttää minidraamojen pohjana.

Tässä kokonaisuudessa arvosana tulee kokeesta (kirjallisuustietämys), kirjakyselystä (tekstien tulkinta) ja kirjoitelmasta (tekstien tuottaminen). Mukaan saadaan kuitenkin myös paljon vuorovaikutustaitoja, jonkin verran vertaisarviointia ja toki voi pyytää itsearviointiakin. Suullisiin tehtäviin osallistumisesta opettaja voi jaksamisensa mukaan tehdä muistiinpanoja (lomake?) ja antaa esim. sanallista palautetta.

Kaija Mäkinen

NIMETÖN 8.11.2022 09.29 UTC

9. luokkien tietokirjaprojekti

Tehtävä:

Oppilaat lukevat valitsemansa tietokirjan, josta he kirjoittavat raportin, jonka ensimmäisestä versiosta he saavat luokkakaverilta vertaispalautetta. Palautteen saatuaan he viimeistelevät tekstinsä. Lisäksi he valmistelevat ja pitävät kirjasta suullisen esityksen, jota havainnollistavat mm. diaesityksen avulla.

Tavoitteet:

- Esiintymisen taidot (T3)
- Tekstin valinta ja käyttäminen (T6)
- Asiatekstien erittely (T7)
- Lähteestä hankitun tiedon käyttäminen tarkoituksenmukaisella tavalla (T8)
- Tekstilajien hallinta (raportti, esitystä havainnollistava diaesitys) (T11)
- Tekstin tuottamisen prosessien hallinta (T12)
- Tekstin tuottamisen sujuvoittaminen ja vahvistaminen tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen (T13)
- Tiedon hallinnan ja käyttämisen vahvistaminen, lähteiden käyttö ja viittaustapojen hallinta (T14)

Tehtävässä yhdistyvät vuorovaikutustilanteissa toimimisen, tekstien tulkitsemisen ja tekstien tuottamisen tavoitteet. Keskeisiä harjoiteltavia asioita ovat esityksen valmistelu ja pitäminen, ja raportin kirjoittaminen on apuna tietokirjan jäsentelyssä ja esityksen valmistelussa. Projektin lopussa annettavassa arviointipalautteessa saan näkyviin niin oppilaalle kuin huoltajallekin juuri vuorovaikutustaitojen osaamisen, mitä olen pitänyt tärkeänä. Toinen vuorovaikutustaitojen arviointiin painottuva tehtävä 9. luokillani on muutaman oppilaan lukupiirin kirjallisuuskeskustelu, joka käydään kaunokirjallisen teoksen pohjalta.

Tietokirjaprojektin aikana oppilaat saavat formatiivista arviointia, sillä tehtävä tehdään Classroomissa, joten pystyn ohjaamaan ja antamaan palautetta projektin eri vaiheissa. Myös vertaispalautteen antaminen ja hyödyntäminen ovat merkityksellisiä harjoiteltavia asioita projektissa.

NIMETÖN 8.11.2022 09.52 UTC

7.-luokkalaisten minitietokirjat

Minitietokirjan tekeminen kuuluu jaksoon, jossa käydään läpi erilaisia lukutapoja, määritelmä, koevastaus, tiivistelmä, tiedonhaun perusteita, lähteiden käyttöä ja lähdekritiikkiä.

Minitietokirja tehdään 3.-luokkalaisille, jotka ovat "tilanneet" kirjoja tietyistä aiheista. Aihe voi olla myös tämän toivelistan ulkopuolelta, mutta kohderyhmä on kuitenkin sama. Kirja tehdään pareittain. Kirjan tekstit kirjoitetaan käsin ja kuvat piirretään itse.

Opettaja antaa tekemisen tueksi vaihetehtävät työhöjeet, joiden mukaan työtä tehdään oppitunneilla ja kotona. Opettaja määrittää myös sen, milloin kirjan on viimeistään oltava valmis. Pari suunnittelee kirjan sisällön, työnjaon ja aikataulun yhdessä.

He esimerkiksi neuvottelevat siitä, missä vaiheessa oppituntia pitävät tauot ja mitä osia tekevät kotitehtävinä. Kirjassa pitää olla kansi, sisällysluettelo, esipuhe, riittävä määrä sisältöä ja lähdeluettelo.

Kirjat esitellään lopuksi omassa ryhmässä toisille opettajan ohjeiden avulla. Minitietokirjan mukana jokainen palauttaa itsearviointi- ja palautelomakkeen. Sen jälkeen kun opettaja on arvioinut kirjat, ne lähtevät nimettöminä 3.-luokkalaisille luettavaksi. He täyttävät yksinkertaisia palautelomakkeita ja tulevat samalla harjoitelleeksi palautteiden antamista.

Opetussuunnitelman tavoitteista työssä ovat mukana T1, T2, T3, T5, T6, T8, T10, T12, T13 ja T14. Tavoitealueista keskeisimmät ovat Tekstien tuottaminen ja Vuorovaikutustilanteissa toimiminen.

NIMETÖN 8.11.2022 14.43 UTC

Oma tehtävä: Tusina-novellikokoelman käsittely, 9. lk. (Kyseinen novellikokoelma sopii erityisen hyvin luettavaksi, koska kokoelmassa on eri genrejen novelleja.)

Oppilaat lukevat kokoelman (T9) (muutama novelli kerrallaan) ja vastaavat aina tietyt novellit luettuaan oppitunnilla novelleihin liittyviin kysymyksiin (T5, T16). Osa novelleista käydään läpi myös keskustellen (T2). Oppitunnilla kerrataan keskeisimmät kirjallisuuskäsitteet, joita tarvitaan novellianalyysia tehdessä sekä opiskellaan, millainen on novellianalyysi (T7). Kun koko novellikokoelma on luettu, oppilaat valitsevat pareittain yhden novellin kokoelmasta. He keskustelevat novellista pienellä kävelylenkillä (T2) ja opettaja kulkee mukana kuunnellen jokaisen parin keskustelua vuorotellen. Tämän jälkeen parit jakavat tehtävät (esimerkiksi toinen keskittyy aiheeseen & juoneen sekä henkilöihin ja toinen kerrontaan ja miljööseen). Molemmat kirjoittavat omat osuutensa ja tämän jälkeen he yhdistävät tekstinsä, kirjoittavat yhdessä aloituskappaleen ja viimeisenä lopetuskappaleen, jossa pohditaan novellin teemaa (T12). Lopuksi pari muokkaa tekstiä yhdessä ja otsikoi analyysinsa. Kun analyysi on palautettu opettajalle, oppilaat arvioivat omaa työskentelyään parin kanssa (T12).

Mitkä eri tavoitteet/ tavoitealueet yhdistyvät tehtävässäsi:

T2 kannustaa oppilasta monipuolistamaan ryhmäviestintätaitojaan ja kehittämään taitojaan perustella näkemyksiään sekä kielellisiä ja viestinnällisiä valintojaan

T5 ohjata oppilasta kehittämään tekstien lukemisessa, ymmärtämisessä, tulkinnassa ja analysoimisessa tarvittavia strategioita ja metakognitiivisia taitoja sekä taitoa arvioida oman lukemisen kehittämistarpeita

T7 ohjata oppilasta kehittämään erittelevää ja kriittistä lukutaitoa, harjaannuttaa oppilasta tekemään havaintoja teksteistä ja tulkitsemaan niitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen sekä vakiinnuttamaan ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoa

T9 kannustaa oppilasta laajentamaan kiinnostusta itselle uudenlaisia fiktiivisiä kirjallisuus- ja tekstilajityyppejä kohtaan,

monipuolistamaan lukukokemuksiaan ja niiden jakamisen keinoja

T12 ohjata oppilasta vahvistamaan tekstin tuottamisen prosesseja, tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa tekstiä yhdessä muiden kanssa sekä rohkaista oppilasta vahvistamaan taitoa antaa ja ottaa vastaan palautetta sekä arvioida itseään tekstin tuottajana

T16 kannustaa oppilasta avartamaan kirjallisuus- ja kulttuurinäkemystään, tutustuttaa häntä - - nykykirjallisuuteen ja kirjallisuuden eri lajeihin, auttaa häntä pohtimaan kirjallisuuden ja kulttuurin merkitystä omassa elämässään sekä tarjota oppilaalle mahdollisuuksia - - kulttuurielämysten hankkimiseen ja jakamiseen

Miten arvioin tehtäväkokonaisuuden:

- oppilaiden kirjalliset vastaukset novelleihin liittyviin kysymyksiin (pisteet)
- osallistuminen yhteiseen keskusteluun (+)
- työskentely parin kanssa (arvio perustuu havainnointiin ja oppilaiden itsearviointiin)
- novellianalyysoivien arviointi (sanallinen palaute ja numero)

Yt. Anu J-K

NIMETÖN 8.11.2022 14.59 UTC

Kaunokirjallisuustehtävä (8.-9.lk)

Videoitu kirjahaastattelu

- Oppilaat lukevat vapaavalintaisen romaanin ja kirjoittavat sen juonesta tiivistelmän. Kirjaa luetaan sekä kotona että koulussa.
- Oppilaat muodostavat 3-4 hengen ryhmät, joissa he lukevat tiivistelmänsä ääneen muille ryhmän jäsenille.
- Ryhmässä keksitään jokaisesta luetusta kirjasta 4 kysymystä.
- Jokainen oppilas kirjoittaa kirjastaan esitetyt kysymykset ylös ja vastaa niihin.
- Ryhmät alkavat suunnitella haastattelua, joka tullaan videoimaan. Toteutuksessa saa käyttää draaman keinoja (esim. henkilöhaamot, pukeutuminen, lavastus).
- Ryhmät videoivat haastattelun. Jokainen ryhmän jäsen esittelee kirjansa ja häntä haastatellaan (eli hänelle esitetään etukäteen valmistellut kysymykset, joihin hän on laatinut vastaukset).
- Videot katsotaan yhdessä luokassa.
- Ryhmän jäsenet pohtivat ensin ryhmässä, miten tehtävän suunnittelu ja toteutus sujuivat (aina kirjan lukemisesta videon editointiin). Pohdinnan tulokset kerrotaan koko luokalle.
- Muu luokka antaa ryhmälle palautetta videosta ja sen sisällöstä (ja esittää halutessaan lisäkysymyksiä).
- Jokainen ryhmä saa opettajalta yhteisen arvosanan ja suullisen + kirjallisen palautteen. Omasta tiivistelmästä saa lisäksi erillisen formatiivisen palautteen (oikeinkirjoitus, kirjallisuuden käsitteiden käyttö, tekstin

rakenne ja sisältö), mutta summatiivinen arviointi keskittyy ryhmätyötaitoihin.

Tehtävä painottuu vahvasti kaikkiin vuorovaikutustilanteissa toimimisen tavoitteisiin. Myös tekstien tulkitsemisen tavoitteet T5, T6 ja T9 ovat keskeisiä. Tekstien tuottamisesta nousevat esille tavoitteet T10, T11 ja T12. Valittujen teosten aiheista ja teemoista riippuen (esim. vaikuttava kirjallisuus) voidaan opetuksen tavoitteeksi ottaa myös T16.

Sini Larjama

Hyödyllisiä linkkejä! Jaa tässä esimerkkejä sivuista tai julkaisuista, jotka ovat auttaneet sinua opetuksen ja arvioinnin suunnittelussa.

MINNAHARMANEN 27.10.2022 17.45 UTC

Kaaro-verkosto <https://www.kaaro.fi/kaaro-verkosto>

kaaro.fi | KAARO-verkosto

KAARO-verkosto KAARO-verkosto kokoaa yhteen eri yliopistoissa kansallisesti ja kansainvälisesti hankittua tutkimustietoa arviointiosaamisesta ja sen kehittämistä. KAARO-verkosto pyrkii selkeyttämään arviointiosaamisen tavoitteita ja sisältöjä opettajien perus- ja täydennyskoulutuksessa. KAARO järjestää kursseja (lähiopetuksena ja MOOCeina), seminaareja ja vertaisoppimisen pajoja. KAARO on mukana kehittämässä kursseja opettajaopiskelijoille osana pedagogisia opintoja (esi-, varhais- ja perusopetus sekä lukiokoulutus).

KAARO.FI

MINNAHARMANEN 27.10.2022 17.46 UTC

Karvin arvioinnit <https://karvi.fi/esi-ja-perusopetus/oppimistulosten-arvioinnit/aidinkielen-ja-kirjallisuuden-oppimistulosten-arviointi-perusopetuksen-paattovaiheessa/>

Suomen kieli ja kirjallisuus perusopetuksen päättövaiheessa, 9. lk - Karvi.fi

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) toteutti yhdeksäsluokkalaisten äidinkielen ja kirjallisuuden (suomen kielen ja kirjallisuuden oppimäärän) oppimistulosten arvioinnin 9. luokan lopussa keväällä 2019. Arviointi kohdistui Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) pohjalta suomen kielen ja kirjallisuuden oppimäärän keskeisiin tavoitteisiin eri sisältöalueilla. Tavoitteet ovat vuorovaikutusosaaminen, lukemisen ja kirjoittamisen (tekstien tulkinnan, tuottamisen ja arvioinnin) taidot sekä kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin sisällöt.

KARVI.FI

NIMETÖN 1.11.2022 17.59 UTC

Formatiivisen arvioinnin malleja

<https://blogs.helsinki.fi/opinarvio/files/2015/08/V%C3%A4lineit%C3%A4-formatiiviseen-arviointiin.pdf>

		Tehtäviä ja välineitä formatiivisen arvioinnin tueksi.
		Vinkkejä, joiden avulla opettaja voi seurata ja varmistaa oppilaiden edistymistä ja oppimista.
1. Kortit		Opettaja pyytää (esim. tunnin / jakson jälkeen) oppilaita kirjoittamaan kortin toiselle puolelle mikä pääasia "iso juttu" on opittu ja toiselle puolelle korttia mitä oppilas vielä ei kokonaan osaa tai ymmärrä.
2. Käsimerkit		Oppilaat käyttävät ja näyttävät sovituita käsimerkkejä osoittamaan opeteltavan asian ymmärtämistä: a) Peukku ylös: ymmärrän asian ja osaan selittää sen b) Peukku alas: en vielä ymmärrä c) Viilkutus: en ole varma osaanko
3. Minuuttiessee		Oppilaille esitetään opiskellusta aiheesta kysymys, johon (pystyy vastaamaan minuutissa) he vastaavat kirjallisesti
4. Kartat		Oppilaat voivat tehdä erilaisia käsittekarttoja, kaaviota ja kuvia, joiden avulla voivat kuvata ja ymmärtää

V%C3%A4lineit%C3%A4-formatiiviseen-arviointiin.pdf

PDF-asiakirja

BLOGS.HELSENKI.FI

NIMETÖN 1.11.2022 18.10 UTC

Perustietoa arvioinnista

<https://allia.fi/perustietoa-arvioinnista/>

Perustietoa arvioinnista | Ällä.fi

Arvioinnin tueksi

ALLIA.FI

NIMETÖN 1.11.2022 18.35 UTC

Arvioinnin ohjaava vaikutus (kuva)

<https://www.tuni.fi/tlc/suunnittelu/arvionti/>
